

LEERLING 2020

WERKVORMEN IN DE KLAS

Een didactische werkvorm wordt gebruikt om de leeromgeving vorm te geven en te verrijken. Er zijn vele werkvormen beschikbaar. Bij het uitkiezen van een werkvorm is het belangrijk om rekening te houden met de groep, de situatie, de lesinhoud en de verschillende leerstijlen en –niveaus van de leerlingen. Hieronder tref je vier suggesties die direct ingezet kunnen worden in de les. Alle vier de werkvormen* zijn tevens toegepast tijdens de themabijeenkomst “De veranderende rol van de docent” op 16 maart 2016 van het [Leerlab leerlingen eigenaar leerproces](#).

No hands up

Opbrengst

Iemand wordt willekeurig gekozen om de gestelde vraag te beantwoorden. Elke leerling heeft zo evenveel kans om aan de beurt te komen. Van de leerling vraagt het constante oplettendheid.

Benodigdheden

1. ijsstokjes
2. een beker
3. een stift

Aanpak

1. Geef elke leerling een ijsstokje en laat ze hun naam erop schrijven.
2. Verzamel alle stokjes en doe deze in een bekertje.
3. Stel een vraag en trek een stokje uit het bekertje.
4. De persoon die op het stokje staat, mag de vraag beantwoorden.

Tip

Bewaar de set stokjes voor een volgende les met deze klas.

Praktijkervaring

“Ik hoef nu niet na te denken over welke leerling een beurt krijgt en welke leerling onzichtbaar is in mijn les. Iedereen heeft zo gelijke kansen om aan de beurt te komen.”

Didactische werkvormbekers

Opbrengst

Als docent krijg je directe feedback van de aanwezigen, die zelf hun leerdoelen in de gaten houden. Leerlingen zijn actiever bij de les betrokken, omdat zij zelf verantwoordelijk zijn voor het behalen van hun leerdoelen. De docent heeft tijdens de les de kans om bij te sturen.

Benodigdheden

1. 1 groene beker
2. 1 oranje beker
3. 1 rode beker

Aanpak

1. Elke leerling heeft een set bekertjes bij aanvang van de les.
2. Tijdens de les houdt de leerling zelf in de gaten of het vertelde nog bijdraagt aan zijn leerdoelen door de bekertjes, indien nodig, te verwisselen.
3. De bekertjes beginnen allemaal op groen. Gedurende de les houdt de leerling voor zichzelf in de gaten of de les nog bijdraagt aan wat hij als leerdoel voor ogen heeft.
4. Indien de les afwijkt van het leerdoel, verwisselt hij de beker. Dit is gerichte feedback voor de docent om eventueel de les bij te sturen, zodat alle leerlingen aangehaakt blijven.

Tip

Geen bekertjes? Kaartjes doen het ook prima.

Praktijkervaring

“Als docent laat je zien dat je je heel kwetsbaar durft op te stellen. Zowel de docent als de leerling hebben actieve doelen in de les en houden elkaar continue scherp.”

Think – Pair – Share

Opbrengst

Leerlingen worden met deze werkvorm in staat gesteld hun antwoorden te formuleren en aan te scherpen alvorens hun antwoorden verder in een grotere groep te delen.

Benodigheden

Geen

Aanpak

1. Verdeel de klas in meerdere kleine groepjes van 2-4 personen.
2. Laat de leerlingen in de groepjes hun antwoorden formuleren, delen en aanscherpen met elkaar.
3. Vervolgens kunnen zij de antwoorden in de klas uitdragen.

Praktijkervaring

“Leerlingen helpen elkaar op weg en weten vaak meer dan ze in eerste instantie zouden denken. Het is een prima manier om voorkennis te activeren. Ook kun je makkelijker aansluiten op wat leerlingen al weten.”

Exitticket

Opbrengst

Gerichte feedback ophalen na afloop van de les. Zowel docent als leerling hebben een bewust reflectiemoment.

Benodigheden

1. exittickets

Aanpak

1. Voor de les wordt aan iedereen een exitticket gegeven.
2. Na de les staat de docent bij de deur en mag men het lokaal verlaten op het moment dat er gerichte feedback is gegeven bij het inleveren van het exitticket. Hierbij kun je als docent een paar gerichte vragen stellen. Denk eens aan “Wat heb je geleerd vandaag?”, “Wat wil je nog leren over dit onderwerp?” en “Welke vragen heb je nog hierover?”

Tip

De feedback aan de docent kan de volgende keer gebruikt worden als uitgangspunt in de les. Vinden leerlingen het lastig om mondeling feedback te geven? Laat ze hun feedback noteren op een briefje en deze inleveren.

Praktijkervaring

“Leerlingen vinden het lastig om persoonlijke feedback te geven. Feedback op de structuur van de les of op het vakinhoudelijke gedeelte is wat makkelijker. Als docent heb je er wel veel aan en dit houdt je ook scherp.”

*Bron: *Embedding formative assessment – Dylan Wiliam*